

Н. Шираз

ИНЩИЛИ

Т'әмбә 526 Тираж 500

Т'әслими нәшьрхане кьрьнә 14/V 1971
Бона чапкьрьне һатйә qолкьрьне 26/XI 1971
Бәлге чапкьрьне 0,4
Бәлге нәширәте 0,37=0,52 б. п.
К'аг'әз № 1, $70\times108^{1}/_{32}$ Qимәт 15 к.
Ереван—9, с. Терйан 91, нәширәта "Һайастан„

Нәшьрхана № 1, йа сәрwәртийа сәнайа полиграфейә сәрәкәйә Комитеа Прессаейә дәwләте, р'әх Совета Министред р'еспублика Әрмәнистанейә Советиейә Сосиалистие.

Ex. 1

ҺОВҺАННЕС ШИРАЗ

Hovhannes Şiraz

Încîlî

Инщили

Нәширәта „Һайастан"
Ереван — 1971

Жь змане әрмәни Щәрдое Әсәд т'әрщьмәкьр

7—4—3

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՇԻՐԱԶ

«Բիբլիական»

(քրդերեն)

«Հայաստան» հրատարակչություն

Երևան, 1971

ОВ. ШИРАЗ

«Библейская»

(на курдском языке)

Издательство «Айастан»

Ереван, 1971

ҺОВҺАННЕС ТИГРАНИ ШИРАЗ

Р'едактора т'әрщьме у коректора контрол **Э. У. Бәк'оева**
Шькьлк'еш **Д. Д. Саргсйан**
Р'едакторе бәдәwәтие **А. В. Гаспарйан**
Р'едакторе техникие **С. М. Симонйан**

Дәрд да ч'ийа,
ч'ийа нәбьрьн...
Дәрд да мәрийа,
мәри бьр.

Жь готьне дийа мьн.

Wәхта дьнйасеwр- р'öһ'е нәә'йан,
Кö qöр'нада гази кьрьне хöде,
Сеwьранд бә'р, хwәли, ә'рд у ә'зман,
Сеwьранд т'әмам ә'рше дьне,
Жь хwәлйа бәрк' мәри хöльqанд,
Р'ә'ма хwә п'ь'р т'әмам бәлакьр,
Wи да ә'змана шабуна һиве,
Бь к'әне һешин бә'р п'әрwәдәкьр.
К'öбарйа бьльнд wи да ч'ийа,
Әшqа сьпи wәркьр сәр бәрфе,
Бәшәра бьһара р'әнгин да бәста,
Шабуна де wи да хwәлийе,
Qьвә-qьв да тәйр у тәйрәда,
Бәшәра һ'öбе wи да һәр кәси,

У т'əмам гöле шабуна хwəда
Р'əшанд сəр дьнйа т'əзə хöльqи,
Ле струйе дəрда əwи һинт щəм хwə,
Ньзанбу чаwа, бьдə п'ара к'е,
Дьле к'е һаqа мəзьнə, фьрə,
Wəки дəрпа дəрд бе мьнəт бьбə?
У к'ур фькьри хальqе мəзьн,
Нəбинайи ль дьне гəр'йа.
Ди тəрəwьл т'əв һəвдö р'адмусьи,
Ди əшq дьк'öтə дьле тəйрəда.
Стрие дəрда гьрт у да wана,
Бəлакьр əшqа wанə бе сəwда.
Пер'а-пер'а мина бəлге паизе
Жь дəрд мьһел бун кöлилк, тəйрəдə,
Хашхашке р'əшбу озəк дьле we,
У we р'ожеда зьман бир кьрьн
Бь ə'öр'ин, чəwтин, зукин бе хəбəр
Тəрəwьл ньфəр'чинə һива зəр.
Qəй тə го хальq wан һатə р'əме,
Ньһер'и ч'ийае дьнейə к'öбар,
Го: бьльндьи ч'ийа, п'ьр' ə'гальн.
Əw зə'ф к'öбарьн ль бəр ч'ə'ве мьн,—
Ньмзбьн, мина мьи бьфькьрьн...
Wи гот у дəрде гьран да ч'ийа,
Жь дəрде гьран ч'ийа кьр зарин,
Ч'ийа бь тəндурəк ньфьр' вəр'əшйан.
Жь эше бьрин вəбун синге wан,
Бунə щəw, к'öр, кəндал у зерзəми

Жь дәрд ч'ийа дьлбьрин гьрйан,
У һесьре wан бунә ч'әм к'ьшйан,
Бун змане ч'ийа у к'әф пелдан,
Ч'ийаед бьльнд бь ньфьр' гьрйан,
Бәрфа кәвнар ма ль сәр т'әпе wан,
Әw һесьре qәр'ьминә кӧ наен хар.
Хальqе мәзьн һат р'әме ль ч'ийа,
Дәрд жь wан стәнд у әw да бәста,
Сәр синге бәста бьрине к'ур вәбун,
Бәста кьр зарин, гьрйан бь qӧр'на...
У һе дьминьн жь бьрине wан
Дәг'мед бь qилә qьр' у qумьстан.
Хальqе мәзьн бәста һат р'әме,
Мьр'уз ньһер'и әwн к'әне бә'ре,
Һьлда бьруска дәрд у авит бә'ре,
Бә'р һевьлмишбу жь щи бьнива,
Жь әше һ'әта гьһишт стәйра.
Ӧса һевьлмишбу бь пел у елк'ан
Qәй тә го т'ьлйа стер дәрхьстьн
Чаwа ч'ә'ве ә'змана бе исаф
Кӧ әw жи гьрйан...
Ӧса һевьлмишбу, wәки бьне wе
Һесьре wе кәвьр хиз һатә хӧйан,
Qӧр'нада гӧр'кьр зарина әше,
Пел у елк'ан бунә qәрчумәк,
Qарьшкьр дем у бәдәwйа бә'ре.
Бә'ре һат р'әме хальqе ә'аләме,
Дәрд бә'ре стәнд у да ә'змана,

Ә'ԝра кьр гӧр'ин, ә'зман бьрԛвәда,
Жь эше баран бу зипьк бари,
Бьруск кьр ньфьр', бе гӧман гьрйа.
Ӧса жи һив ма ч'ә'ве ә'зманда
Мина ньԛьтка һесра ԛәр'ьми.
Ле жь бедадйа дәрда к'ур хәдар
Стәйр бунә гисьне бьруске,
Фьр'ин у мьрьн п'ахла һәвда ман.
У ԛӧр'нада эш ма ль ә'змана,
Бәлакьр т'ьфаԛа стере гәш.
Диса дәрд һьлда Р'әбе ә'аләме,
Фькьри бьдә к'е, т'әне шәвәке,
Бе мьнәт кӧ бьбә дәрде гьран,
Әԝ дәрде кӧ ԝи нькарбу бьбра
Дьтьрсйа, кӧ ԝир'а бьминә...
Бьдә к'е ижар, әԝ дьфькьри.
Ди бәста незикда ә'щебмайи
Ләпе пьльнгда мәри дьк'энә,—
Ԛ'ижан һе пьльнг бу мьг'арада...
Дит у р'ьһ'әт бу дьле нәр'ьһ'әт,
Го: т'әне әвә, кӧ дькарә бьбә.
Дәрде дьнйайе ԝи да исанәт
У әԝ һеса бәрбь ә'рша дьбә...
Ԝәльди дьле мәрйе бәйанида
Фә'мкьрьна тьрсе, хофа мьрьне,
Ԝе шунда бь хоф ньһер'и пьльнга,
Ч'ә'ве хԝә тужкьр минани ԛила.
Әԝ дәрд бу кӧ ч'ә'ве мәри вәкьр

У мәжуйе wи. Бь саw фькьри,
Фә'мкьр, мьрьнә дәрде лап мәзьн.
Бәр мьрьне шәр'кьр бь мьрьн,
Дани бәр мәзәл бешика зар'е,
Гӧмана хwә зер'ин wи h'әжанд,
У мьрьна хwә кьр wәк'ла жиййне,
Бь п'ьр' сьлсьләт жи ль дьне,
Ги дәрде гьрани мьрьна де,
Т'амишда бәр ӧндабуна әwләд,
Бьр тә'л-ширнайа щәфа h'ӧбе,
Тәйахда бәр оләщахе т'әбйәте.
Т'и шәwьти бь h'ьзкьрьна ә'мьр,
Бәр тажана бьрина тәйахкьр.
Ле т'әв жә'ра дәрд hӧнгӧв щи hәйә,
Дәрд вәкьр п'әрда дӧшӧрмишбуне,
Дәрд бу дайнка фькре хьшимйе,
Дәрд, к'ижан бу hewpa гӧмане.
Дәмәке, wәхта мәрйе hе хьшим
Гӧманеда хәньqанд дәрде нешин...
Хальq бь шабун щар дьн ә'йан бу,
Дәрде шәр'ванйа hәйитийе дайе.
Мәри агьр жь qәйа бит'әр кьр,
Нура р'онайе дәрде хwә hәq кьр.
У фекйе әшqа хwәйә hәрр'ожи
Wи ль меше щәфа хwәда ди,
Wи бь h'ӧнре хwә әw дәрд алт'кьр,
К'ижани мамонт дьне ӧнда кьр.
Бь qӧрна к'ьзийа дьле мәрийа,

Ә'рш т'ьжә кьр бь дуйе дәрда,
Ле ӧнда нәкьр гӧмана стәйри,
Бь занәбуна т'әзә бьшкокдайн.
Бәр мәрйе мина хwә qӧр'нада шәр'кьр,
К'нжан бубу нирки гьран бона wи,
Мәри мәрйар'а, гӧр, ә'ащ у нәт'ерхӧр...
Ле хальqе ә'аләме диса у диса
Мина ч'әме шелу дәрде ль әр'ша
Wи гӧвашт нава дьле мәрйада,
Паше һ'ӧкьм кьр сәр хwәлйа де
Бәр мәрйа вәнәкә сьвра нә'мәте,
Бәр ч'ә'ве мәрйа бәстед qӧдрәти
Wи гӧһарт у кьр qумьстана т'и.
Ӧса зузуйа хwәлйа дьне,
Wәки qумьстанада мә'ре т'и
Һесьра ч'ә'ве ч'еже вәчьни...
Ӧса, кӧ бә'р жь гәрме сьнщьри.
Ле мәри чьqа кӧ занә дьбә,
Дәрде хwә һеса әw дәрман дькә.
Мәри фькьри, жь гәлйа дәрхьст
Әw ч'әме р'әвйә, бәсте qӧдрәти,
Бәлакьр ль сәр qумьстана т'и.
Жь wан бәсте бәрк' шәрав wи гӧвашт,
Ч'әмед һӧнгӧв бь худана хwә стәнд.
Р'абу qар'анйа бәрк'ә ә'щеби,
Ль бә'ра ньһер'и, ч'нйа к'ола,
Wи хьзнед хӧдейә вәшарти ди.
Дәста фькре хwә дрежи стера кьр,

Ль сәр һиве wи мьрьн р'ач'әв кьр,
Wи сәр стәйра ә'мьр т'әг'мин кьр,
Жь саwа мьрьне әw бу занә,
Дит wәк'ландьна атоме нәмьр,
Һ'әжа мьцим у qӧр'на фькьри,
Фә'мкьр кӧ дӧ щара әw нькарә,
Wи ч'әми, ава дьк'шә дәрбазбә.
Фә'мкьр кӧ мьрьн һәйә у т'ӧнә,
Кӧ qьнйат хwәр'ази, хwә дьһ'әжә,
Дьмрә у ә'щеб щар дьн дьwәльдә.
Йа нә кӧ хӧде, мәри хӧльqанд,
Мәри жь тьрса хwә хӧде хӧльqанд.
Хwә дьхӧрдьли тарйа qӧр'нада
Һе тьшт нас нәдькьр, р'ӧһ' да wана.
Бе һ'әд хапйайи, wи хунг ведьхьст.
Мәрийе wәльди, лила дор бә'ре
У әw бу т'әне фькре т'әбйәте,
Фә'мкьр хwәлийә щьнйазе р'ое
Буйә у һәйә һе нәә'фьри,—
У нәт'әр'ьби. Qӧр'на фькьри,
Бь занәбуна хwә нувәбуйи.
Мина һесре хwә т'әмьз кьр, алт' кьр
Т'әви дәрде хwә дәрде һәвала.
Wи хәзакьр тәрәwьл нав хwәда,
Wи нав хwәда ди хәwне батьни,
Кьр мәлһ'әм хwәр'а әwи р'онайи,
Дәрбаз бу р'еед дәрдайә чәтьн,
Һьм һӧнгӧв, һьм жә'р гӧле гӧвашт,

Жь хöде бәрк'тьр ẃи жи хöльqанд.
Мәри qöр'нада дәрде хẃәйә п'ьр'
Вәмьранд бь агьре сеẃрандьне,
Бә'ра дәрда дьле хẃәйи ләпкида,
Ль дьне т'әне мәрйе нәхапйайи
Алт'кьрьна дәрдава әẃ бу занә.
Әẃ хәбат бу, кö мина һ'әдада
Qал кьр, к'öта сәр сидйане хәма,
Бек'аре бәрк' мәри, жь мәри хöде
Йе жь дәст дә'ба гьһиштә стәйра...
У щара пашьи хальq ә'йан бу,
Ẃи готә мәри, го:— тә дәрд алт'кьр,
Мират'а мьн тәр'а ә'рше мәзьн,
Бь т'аще аqьл тö бьбә п'адша,
Йе кö дәрд алт'кьр кийазе шайе
Ә'рше сöр'т'ьжи бькә хẃәйитйе,
Бь хẃә бьә'фрин хẃәлйа щьнәти,
Хẃәлйе qалкә кö к'аре бьбини.
Ч'әме дәрде тә щи нәбьн бә'р,
һ'öкьмкә һ'әта сәр бьне бә'ра,
һ'öкьмкә сәр хẃә, ль сәр пьльнга,
һ'öкьмкә дьне, һ'öкьмкә ә'рша;
һ'öкьмкә сәр мурйа, һ'әта стәйра,
Чь кö бәр тә мьн qайи һиштйә,
Бьгәр'ә дьне, ашкәла бькә.
Тö ә'щеба-ә'щебед мьни аqьл,
Бьра дәрд, шайи, тә щьһе нәбьн
Мина сор-р'әшйа бәлге хашхане,

У бьра мьqим бьк'эвьн щэнге,
Шин у шайа тэ, мьрьн, һ'ӧба тэ.
Бьра гӧманед мьн тэ qэнщ бькьн,
Һэгэр тӧ бьгри, бьра жь һесре тэ
Гушйе тьрйе дӧр' бьwэльдьн,
Бьра бь дэсте тэ э'щеб бьwэльдьн.
У бь занэти тӧйе ӧса һэр'и
Пепэлунга qӧр'на нэбинаива,
Тӧйе һьлк'ьши һ'эч'е т'эмамэтйе.
Мина тэ'ва ниврo тӧйе бэлаки
Сийа р'ӧһ'е хwэйе анизазйе.
Тӧйе бьби кэwотк бэр йе мина хwэ
Wэки тэ'мки дэрде мэрйе мина хwэ,
Кӧ т'эзэ бьби мэри у гӧлди,
Мина сьхһ'элалйа т'эбйэта бэрк'
Бьгһижи мьqамсазйа р'ӧһ'.
Ле жь кӧлилка бина qӧдрэте
Мина шэрава т'эзэ бьбини,
Wэки кӧ нэк'эви гэлйе калбуне,
Кӧ э'мьр т'ьжиби у диса р'аби
Ч'йаед һешинэ бьк'ьрайа хwэ,
Кӧ ль э'рша т'ьк у т'эне тӧби,
Сэрэке мьqэрм, т'эбийэта мьqэрм...
У кэр'бу мьqим. Сэр дьле мэри
Хӧмам пэйабу мина стере к'эти,
Мэрийар'а һишт нэрдэwана стэйра
Кӧ эwи фэ'мкьр змане бехэбэр,
Аqьлбэндйа мэзьн э'рд у э'рша.

T'əбйəт бəр мəри зəндəгьрти ма,
Бəр мəри бь зəнда бə'р бунə ч'ə'в,
Qöр'нада öса вəкьри əw ман.
Ə'зман əw бьруйа һьлмьштйə һа,
Бь зəндə сəр ч'ə'ве дайнка ə'рша,
Ч'ə'в, к'ижан бибка р'онайейə т'əв.
Ле мина бьк'ре аqьл гьрти
Мəри qəй тə го бь хwə шабу,
Бь р'йа чəтьн, р'йа хwəстьнева
Р'абу əw хальqе хwə гəр'йа.
Мьсqале пьрс кьр һ'əта стəйра,
Һ'əзар ə'щебе нəбинайи ди,
Хwəст бьгижə wи, йе əw хöльqанд,
Пер'а əw бьк'əвə лəще.
Wи сəрандəwр кьр хöльqандьна мəзьн...
Лöдьл бу, гöман, qöр'на ле гəр'йа,
Ч'ə'ве хwə жь стəйра бəрбь р'ое кьр,
Бəрбь ə'щебе нурани лəзанд
(Мьг'ара бəйантйе мьqим һишт
У бəста тарйа мьqəрмда
Биркьр змане байантйе бек'ар)...
Ле бьльндайа бь нур т'ьжи бу
Һе т'аса дəрда, дьле мəрвайе
Сəр р'йа р'ое бь qöр'на гəр'йа,
У wəхта нəди
Əw инщили,
Р'йа Кадьз кьр р'йа фькре хwə,
У wəхта нəди, р'абу т'əзə фə'мкьр,

Иди гöмана хwə нəда сəр т'ö хöда
У сəр т'ö р'öh'и, к'ижан чаwа саw
Дитьнока нəбинайи ве дьне.

. . . .

Əw, чь кö хöде р'öh'да дьhеньжə.

«Hайастан»